

Asia: VN/724/2022

Luonnos hallituksen esitykseksi asumisneuvonnan tuesta vuosina 2023–2027 annettavasta laista

Asumisneuvonnan nykytila

Millaista asumisneuvontaa toimialueellanne on saatavilla?

Eksote (sosiaali- ja terveystoimisto) toteuttaa osana sosiaalipalveluita asumisen tukea ja ohjausta. Osassa maakunnan kuntia kunnan omana toimintana. Kunnallisilla asuntopalveluilla (Imatra, Lappeenranta) myös asumisneuvontaa vuokra-asuntoihin.

Mitä tarpeita asumisneuvonnan saatavuuden parantamiseen tai kehittämiseen olisi toimialueellanne?

Asumisneuvontaa ja muutakin asumisen tukea tarjoaa usea taho. Tätä ei ole riittävästi koordinoitu. Parempi koordinaatio ja yhteistyö parantaisi asumisneuvonnan vaikuttavuutta.

Mikä on organisaationne oma rooli asumisneuvonnassa?

Erytisryhmien asumispalvelujen tuottaminen. On myös pyritty koordinoimaan alueen asumispalveluja tunnistamalla eri toimijoita ja niiden roolia.

Lain tavoitteet

Miten hyvin esitysluonnos onnistuisi arvionne mukaan parantamaan asumisneuvonnan saatavuutta toimialueellanne tai yleisesti?

Muutokset todennäköisesti lisäävät asumisneuvonnan saatavuutta maakunnassamme. Edelleenkin olisi mahdollista että kaikki kunnat eivät asumisneuvontaa toteuttaisi tai että hyvinvointialueella kunnat toteuttaisivat asumisneuvontaa eri järjestämistavoilla, mikä lisäisi koordinaation tarvetta.

Miten hyvin esitysluonnos arvionne mukaan onnistuisi edistämään asumisneuvonnan laajentamista kaikkiin asukkaisiin asunnon hallintaperusteesta riippumatta?

Esitys, että asumisneuvontaa tarjottaisiin kuntalaisille asunnon hallintaperusteesta riippumatta on hyvin kannatettava ja vahvistaa asumisneuvonnan yhdenvertaisia saatavuutta.

Miten hyvin esitysluonnos arvionne mukaan mahdollistaisi erityisten asukasryhmien (mm. nuoret, maahanmuuttajat) tarpeisiin vastaamisen?

Ehdotetut säädökset mahdollistavat asumisneuvonnan tarjoamisen ja kohdentamisen kunnassa ilmenevän tarpeen mukaan. Todennäköisesti rahoituksen määrä ja sen rajallisuus tulee asettamaan rajoja sille laajuudelle, millä kunnilla on mahdollista asumisneuvontaa tuottaa. Hyvinvointialueella tulee olemaan tärkeä rooli tuoda näkyväksi niitä tarpeita, joita asumisneuvonnalle on eri asukasryhmien keskuudessa.

Vaikutukset alueellanne

Millaisia vaikutuksia esityksellä olisi organisaatiossanne järjestettävään asumisneuvontaan tai asumisen ohjaukseen ja sen rahoitukseen?

Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystaloudilla on keskeinen rooli esimerkiksi mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumisen tukemisessa. On tärkeää, että hyvinvointialueen arjen ja asumisen tuen palvelut tulevat tekemään tiivistä yhteistyötä kuntien asumisneuvonnan kanssa. Yhteistyötä helpottaisi se, että alueen kunnat toteuttaisivat asumisneuvontaa yhteneväisillä järjestämistavoilla.

Järjestettäisiinkö asumisneuvontaa jatkossa arvionne mukaan (a) kunnan omana työnä vai (b) ostopalveluna (minkä tahojen kanssa)?

Ei kantaa tähän. Tulisi olemaan alueen kuntien päätösvallassa. Tärkeintä on että asumisneuvonta järjestämistavasta riippumatta kytketään osaksi muita asumisen tuen palveluita.

Avustuksen käyttötarkoitukset

Asumisneuvonta Suomessa -selvityksen (2019) mukaan ARA-kantaa koskevat valtionavustukset (0,9 miljoonaa vuosittain) ovat kattaneet 11 % asumisneuvonnan kokonaisrahoituksesta. Vuonna 2022 myönnettävissä on 3 miljoonaa euroa, joka kohdennetaan asumisneuvonnan laajentamiseen ja kehittämiseen. Nyt lausuntokierroksella olevan esitysluonnoksen mukaan vuoden 2023 alusta lähtien myönnettävissä olisi 4 miljoonaa euroa, josta voitaisiin avustusta kohdentaa myös olemassa olevan asumisneuvonnan kuluihin. Kannatatteko tätä ratkaisua vai tulisiko avustusta jatkossakin myöntää vain uuteen asumisneuvontapalveluun ja asumisneuvontapalvelun laajentamiseen tai kehittämiseen? Miksi?

Emme ota kantaa tähän.

Vapaa sana

Mitä muuta haluatte lausua esitysluonnoksesta? Tässä voi myös antaa mahdolliset pykäläkohtaiset kommentit.

Jatkovalmistelussa tulisi selvittää asumisneuvonnan ja asumisen ohjauksen taloudellista vaikuttavuutta: mitä asumisneuvontaan käytetty euro tuottaa mm. muiden palvelujen tarpeen vähenemisenä. Tätä kautta olisi paremmat mahdollisuudet lisätä asumisneuvonnan rahoitusta. Nyt varattu 4 miljoonaa euroa vuodelle 2023 on hyvin pieni panostus suhteessa tarpeeseen.

Kirmanen Tiina
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystaloudet - Aikuisten monialaiset palvelut

